

Camtasia Studio

Лекція 6. Запис відеоуроків

Зміст

Підготовка проекту до запису	2
Додавання переходів	2
Перегляд проекту	3
Вибір розміру зображення	5
Процедура запису	6
Запис зі стандартними параметрами	6
Запис з довільними параметрами	10
Вибір формату	10
Налаштування розміру зображення	12
Налаштування параметрів відеоуроку	13
Вибір параметрів збереження файлів	14

Підготовка проекту до запису

Додавання переходів

За замовчуванням у проекті перехід від одного кліпу до іншого відбувається без використання будь-яких ефектів. Тобто, по закінченні показу одного слайда відразу ж починається показ наступного.

З використанням спеціальних ефектів можна зробити перехід між кліпами більш плавними.

Для додавання в проект переходів слід клацнути по кнопці **Transitions** в панелі вкладок, після чого буде відображена відповідна вкладка, а в нижній частині вікна замість шкали часу буде відображено розкадровка проекту.

Рис. 6.1. Вкладка Transitions для додавання ефектів переходів

У розкадруванні кожен кліп, розташований на доріжці **Video 1**, представлений як один кадр. Між кадрами відображені стрілки.

У вкладці відображені ефекти переходів, які можна використовувати в проекті. Для попереднього перегляду ефекту необхідно двічі клацнути мишею по його ескізу. Перехід буде відображений у вікні попереднього перегляду Camtasia Studio на умовному прикладі переходу від одного зображення до іншого.

Для додавання переходу між двома кадрами слід перетягнути ескіз обраного ефекту переходу з вкладки в розкадрування на стрілку між цими кадрами. Можна також клацнути по ескізу ефекту переходу правою кнопкою миші і в кон-

текстному меню вибрати кадр, після якого додається цей перехід, або команду **Вставити перехід між усіма кліпами (Insert transition between all clips)** для вставки його між усіма кадрами проекту.

Ефект переходу вставляється як своєрідний кліп на доріжку **Відео 1 (Video 1)**. У всіх кліпах, розташованих на всіх інших незаблокованих доріжках, в місці вставки ефекту переходу вставляється розрив, тривалість якого дорівнює тривалості переходу. При бажанні в ці розриви можна додати кліпи (за винятком пов'язаної доріжки **Audio 1**).

За замовчуванням тривалість будь-якого переходу складає 3 секунди. Для зміни тривалості слід натиснути правою кнопкою миші по значку переходу в області розкадровки або на шкалі часу на доріжці **Відео 1 (Video 1)**, в контекстному меню вибрати команду **Тривалість переходу (Transition duration)** і встановити необхідне значення в діалоговому вікні. Мінімальна тривалість – 0,1 с, максимальна – 5 с.

Для видалення ефекту переходу слід виділити його значок в розкадруванні або кліп на доріжці **Відео 1 (Video 1)** і натиснути клавішу **Delete**.

Перегляд проекту

Для перегляду проекту використовується програвач вікна попереднього перегляду Camtasia Studio.

Рис. 6.2. Попередній перегляд проекту

Центральна кнопка **Play/Pause** на програвачі запускає і зупиняє перегляд. Відтворення можна почати з будь-якого кадру проекту.

Крайня права кнопка **Next clip** дозволяють перейти до наступного кліпу проекту, який розташований на доріжці **Video 1**. Крайня ліва **Previous clip** – до попереднього кліпу.

Кнопки, розташовані праворуч і ліворуч від центральної (**Step forward** і **Step backward**), дозволяють переміщатися по проекту невеликими кроками. Величина кроку залежить від масштабу, який встановлений на шкалі часу. Мінімальне значення кроку становить 0,01 секунди.

Для переміщення по проекту можна використовувати підлегле меню команди **Перехід (Jump)** то з меню **Відтворення (Play)** вікна Camtasia Studio. Команди **Початок (Beginning)** і **Кінець (End)** дозволяють перейти до початку або кінця проекту, відповідно. При наявності в проекті маркерів, можна використовувати команди **Попередній маркер (Previous marker)** і **Наступний маркер (Next marker)** для переходу до попереднього або подальшого маркеру, відповідно.

Перетягуючи бігунок на програвачі або бігунок на шкалі часу, можна перейти до довільного кадру проекту.

При наведенні покажчика миші на лінійку шкали часу в спливаючій підказці відображається точне значення моменту часу від початку проекту. Для фіксації бігунка слід клацнути мишею.

Для перегляду можна виділити фрагмент проекту. Для виділення використовують зелений і червоний маркери, розташовані ліворуч і праворуч від бігунка на лінійці шкали часу.

- Зафіксуйте бігунок в точці, звідки починається перегляд початку фрагменту.
- Перемістіть червоний маркер в точку закінчення фрагмента, який проглядається.
- Натисніть кнопку **Play** в програвачі попереднього перегляду. Якщо відтворення не почнеться, ще раз натисніть кнопку.

Переглядати один і той же фрагмент можна багаторазово. При необхідності можна змінити розташування та/або тривалість фрагмента переміщенням зеленого і/або червоного маркера.

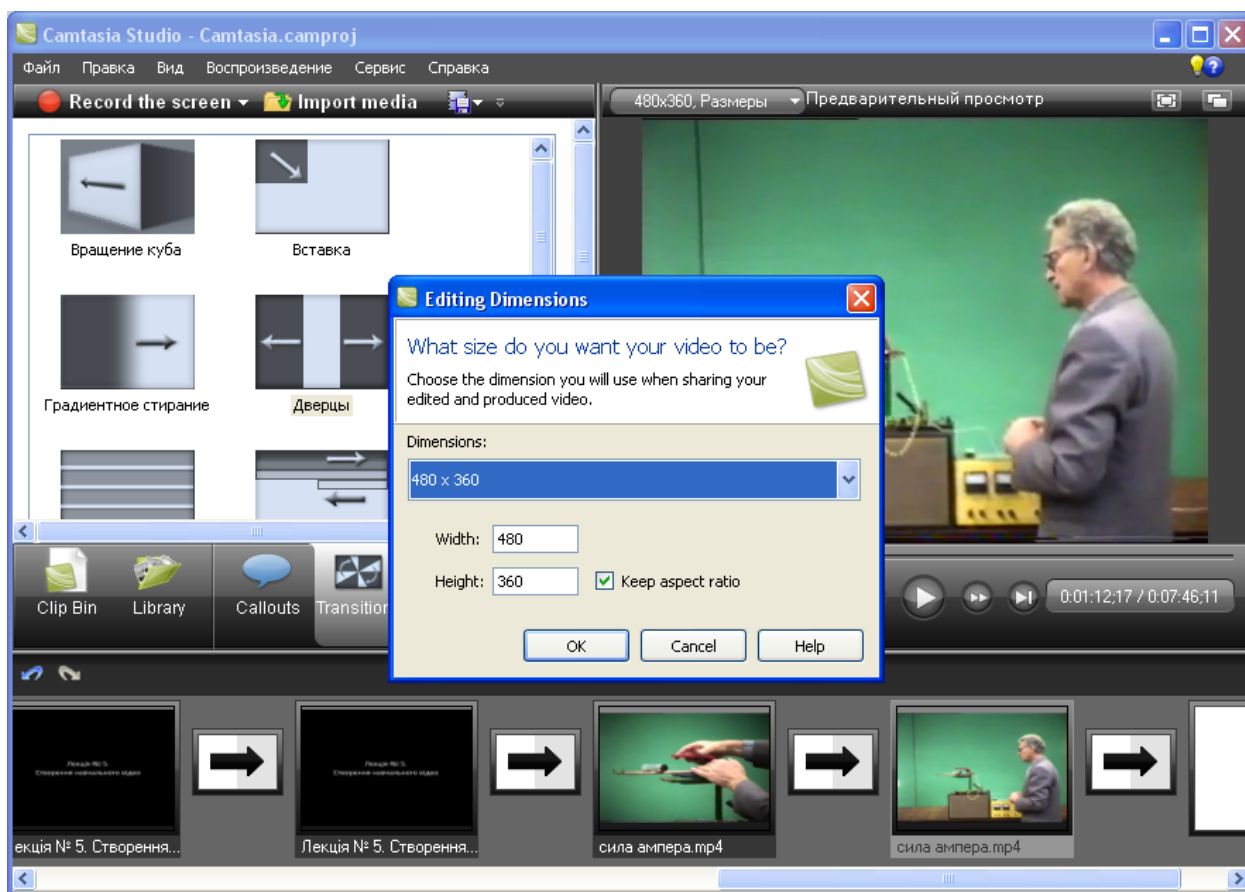
Для повернення маркерів у вихідне положення ліворуч і праворуч від бігунка слід по ньому двічі клацнути мишею.

Вибір розміру зображення

Перед записом проекту можна вибрати розмір зображення.

У будь-якому місці вікна попереднього перегляду клацніть правою кнопкою миші і в контекстному меню виберіть команду **Змінити розміри (Edition dimensions)**.

У вікні **Змінити розміри (Edition dimensions)** виберіть розмір зображення в списку, що розкривається **Dimensions** або введіть необхідні значення в полях **Width** і **Height**.

Рис. 6.3. Зміна розміру зображення

Зазвичай використовують розмір зображення, встановлений при запису кліпів (параметр **Розміри запису (Recording Dimension)**), або менший. Збільшення розміру зображення не призведе до збільшення розміру зображення кліпів, включених в проект. Наприклад, якщо ширина зображення відеокліпу становить 1024 точки, то при завданні розміру зображення проекту шириною в 1280 точок, з лівого і правого боків будуть порожні смуги шириною в 128 точок.

При введенні розміру зображення в полях **Width** і **Height** за замовчуванням встановлений прапорець **Keep aspect ratio**, тобто, розмір зображення встановлюється з дотриманням пропорцій, встановлених при розміщенні першого відеокліпу або графічного кліпу на шкалу часу. При необхідності можна зняти цей прапорець для установки довільних значень ширини і висоти зображення.

Слід мати на увазі, що під час запису з використанням деяких шаблонів розмір зображення встановлюється автоматично. У деяких випадках розмір зображення в процесі запису можна буде змінити і самостійно.

Процедура запису

Запис зі стандартними параметрами

Запис проекту в відеоурок виробляється з використанням майстра запису.

В панелі інструментів Camtasia Studio натисніть кнопку **Produce and share**, після чого буде відображено відповідне вікно.

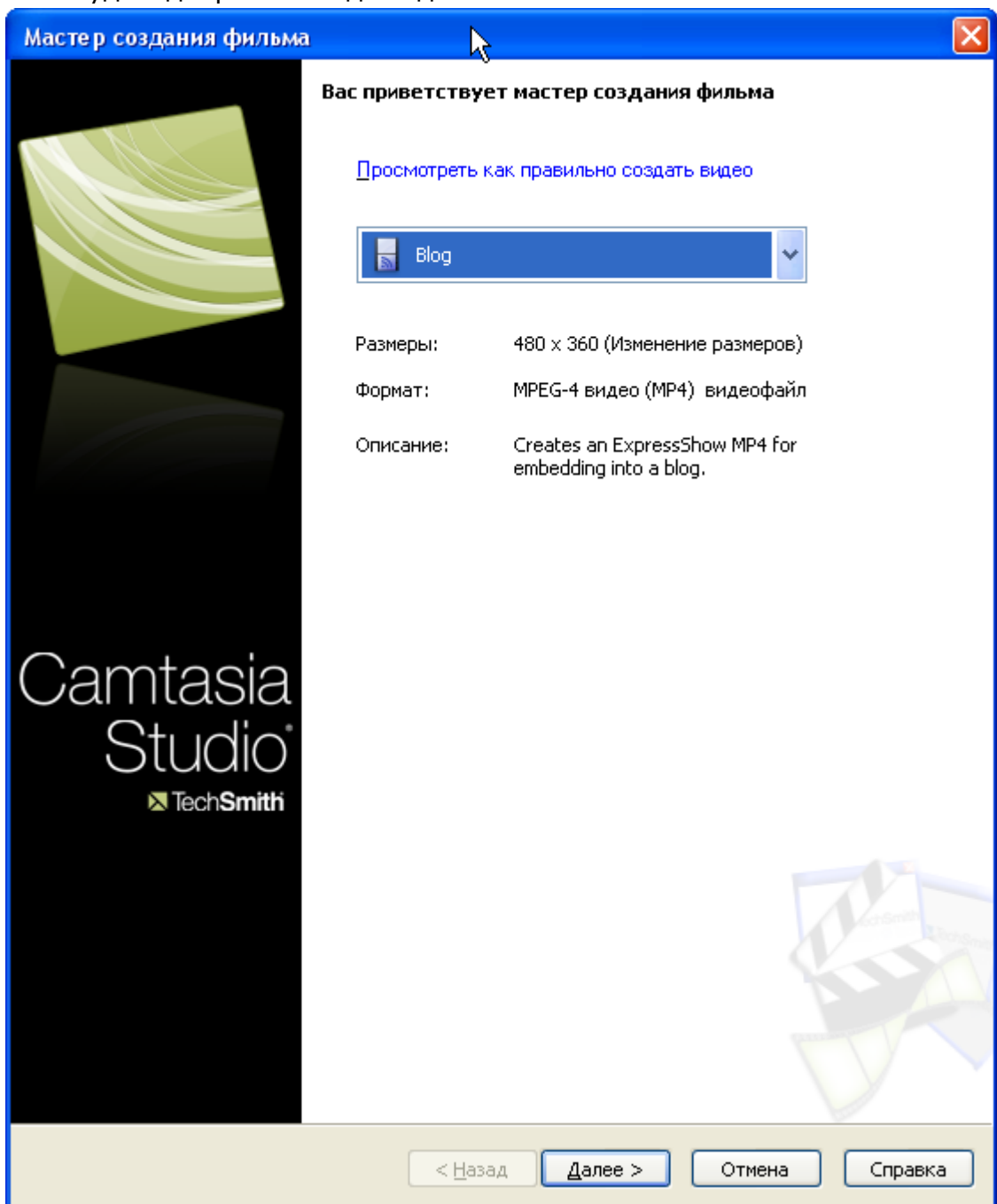
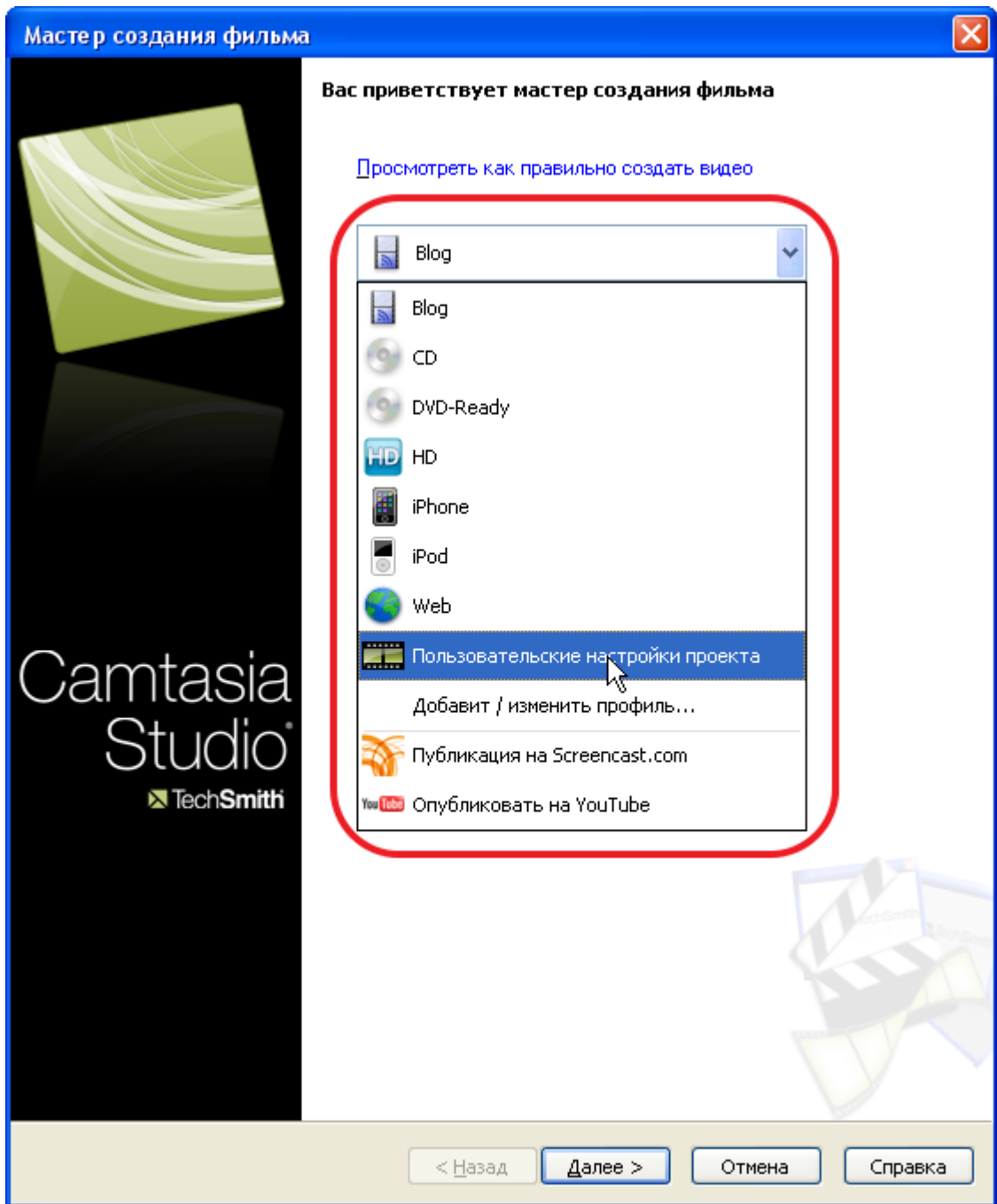

Рис. 6.4. Початок роботи майстра запису

У списку, що розкривається виберіть один з пропонованих стандартів запису.

Рис. 6.5. Вибір стандарту запису

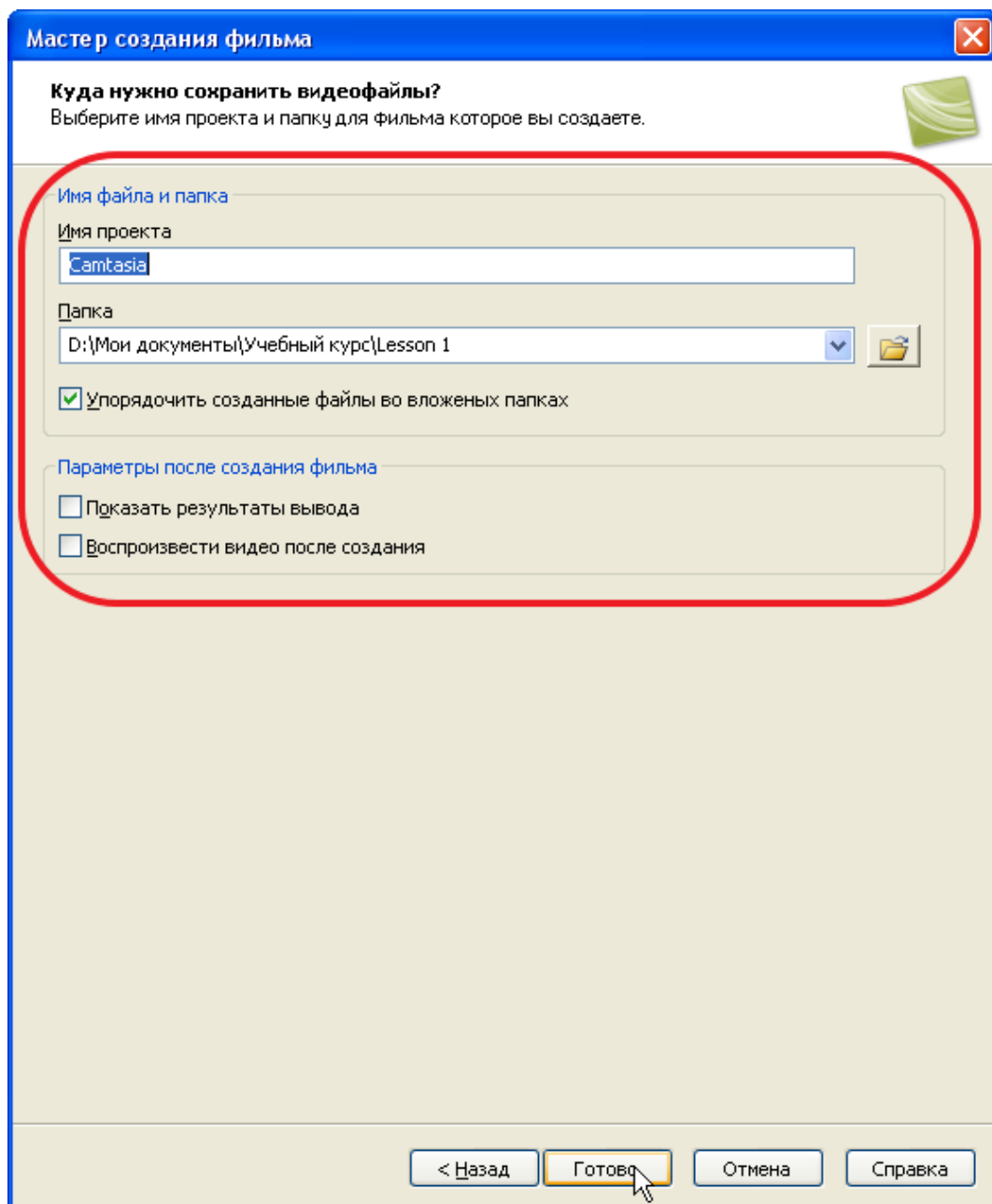
Основні характеристики обраного стандарту відображаються нижче списку, що розкривається.

Основні характеристики стандартів:

Стандарт	Формат відео	Розмір зображення
Blog	MPEG-4 (MP4)	Прийнятий у проєкті
CD	AVI	Прийнятий у проєкті
DVD-Ready	AVI	720 на 480

HD	MPEG-4 (MP4)	1280 на 720
iPad	MPEG-4 (MP4)	Прийнятий в проєкті або пропорційної зменшений
iPhone	iPod (M4V)	480 на 320
iPod	iPod (M4V)	320 на 240
Web	MPEG-4 (MP4)	Прийнятий у проєкті

- Натисніть кнопку **Далі**.
- У вікні **Production Wizard** встановіть основні параметри збереження відеоуроку і поведінки по закінченню запису.

Рис. 6.6. Встановлення основних параметрів збереження відеоуроку і дій по закінченню запису

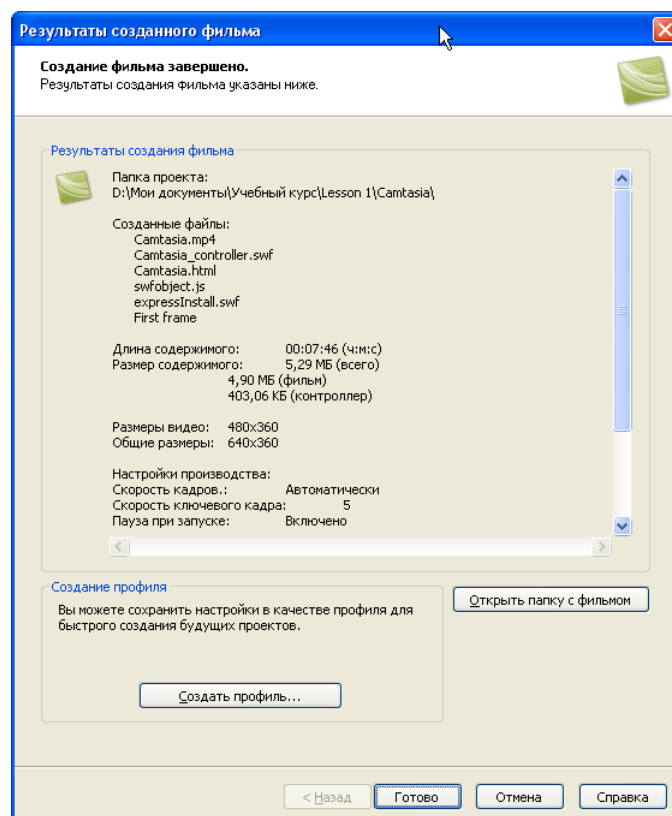

- У полі **Ім'я проекту (Production name)** введіть ім'я створюваного файлу.
- У полі **Папка (Folder)** введіть шлях до папки, в яку буде записуватися проект. Можна також натиснути кнопку, розташовану поряд з полем, і вибрати потрібну папку.
- У багатьох випадках в результаті запису формується кілька файлів. Встановіть прапорець **Упорядкувати файли у вкладених папках (Organize produced files into sub-folders)**, щоб всі файли були розміщені в нову папку, яка автоматично буде створена у папці, зазначеної в полі **Папка (Folder)**.
- Для того щоб по закінченню запису в Camtasia Studio відобразилося вікно з її результатами, встановіть прапорець **Показати результати виводу (Show production results)**.
- Для запуску демонстрації записаного зображення відразу по закінченні запису встановіть прапорець **Відтворити відео після запису (Play video after production)**.
- Натисніть кнопку **Готово**.

Процес запису проекту може зайняти від декількох секунд до декількох хвилин, в залежності від тривалості та розміру зображення проекту, а також обраного відеостандарту.

Якщо встановлений відповідний прапорець по закінченню запису запускається Camtasia Player або веб-оглядач, в якому демонструється зроблений запис.

У вікні Camtasia Studio по закінченню запису відображається вікно із основними параметрами записаного відеоуроку.

Рис. 6.7. Інформація про записане проєкті

- Якщо необхідно, натисніть кнопку **Відкрити папку з фільмом (Open production folder)** для відкриття папки зі збереженим файлом (або файлами).
- Натисніть кнопку **Готово**.
- Процес запису завершено.

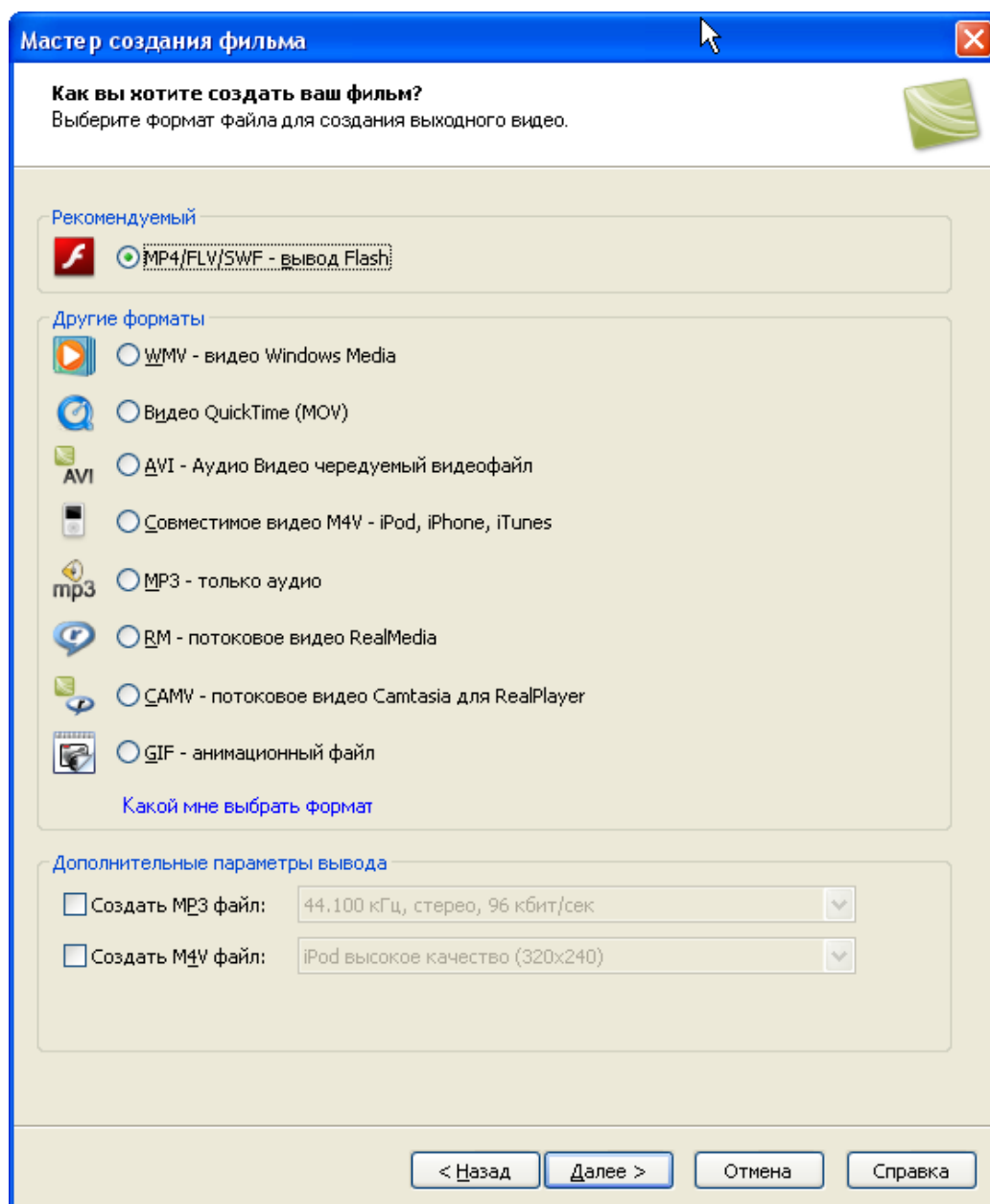
Запис з довільними параметрами

Вибір формату

Крім стандартних параметрів, пропонованих Camtasia Studio, можна самостійно налаштувати параметри відеоуроку.

Для цього в списку, що розкривається слід вибрати параметр **Налаштування користувача (Custom production setting)** і натиснути кнопку **Далі**.

У наступному вікні потрібно вибрати формат відеоуроку, який записується.

Рис. 6.8. Вибір відеоформату

Короткий опис і призначення форматів наведено в таблиці.

Формат	Опис
MP4/FLV/SWF Flash-outputs	Найбільш оптимальний варіант для розміщення відеоуроку в Інтернет. Для перегляду використовується будь-який веб-оглядач з встановленим додатком Flash Player
WMV – Windows Media Player	Для перегляду на комп'ютерах з операційною системою Windows. Для перегляду використовується Windows Media Player та інші медіаплеєри
MOV – QuickTime movie	Для перегляду на комп'ютерах з різними операційними системами. Найчастіше для програвання цього формату потрібен QuickTime Movie Player
AVI – Audio Video Interleave	Зберігає високу якість зображення. Дає можливість імпортувати AVI файли в різні відеоредактори
M4V – iPod, iPhone, iTunes	Для відтворення на відповідних пристроях компанії Apple
MP3 – audio only	Записується тільки звуковий файл формату MP3
RM – RealMedia streaming video	Має маленький розмір файлу і низька якість. Для відтворення необхідний RealPlayer
CAMV – Camtasia for RealPlayer streaming video	Використовується для зображення з невеликою кількістю кольорів і повільним рухом. Для відтворення необхідний Real Player
GIF – animation file	Для анімаційних роликів тривалістю 1–5 секунд. Для розміщення на веб-сторінках, в презентаціях тощо. GIF файли не включають в себе звук і обмежені 256 кольорами.

Крім того, можна додатково записати окремий аудіофайл у форматі MP3 і окремий відеофайл у форматі M4V, для чого в нижній частині вікна слід встановити відповідні прапорці, а в списках, які розташовані поруч і розкриваються вибрати параметри файлів, що записуються.

Після вибору формату запису відеоуроку слід натиснути кнопку **Далі**.

Слід звернути увагу, що можливість запису відеоуроку в тому чи іншому форматі визначається наявністю на комп'ютері необхідного програмного забезпечення для подальшого відтворення.

Наприклад, якщо на комп'ютері не інстальовано QuickTime Movie Player, запис у форматах MOV або M4V неможливий. У цьому випадку слід вибрати інший формат запису або спочатку встановити на комп'ютер QuickTime Movie Player.

Крім того, під час вибору того або іншого формату та переходу до продовження запису можуть з'являтися вікна з попередженнями про можливі проблеми із записом.

Наприклад, при записі відеоуроку, що містить тести та опитування в будь-якому форматі, крім MP4/FLV/SWF, з'являється попередження про те, що відеоурок буде записаний без них.

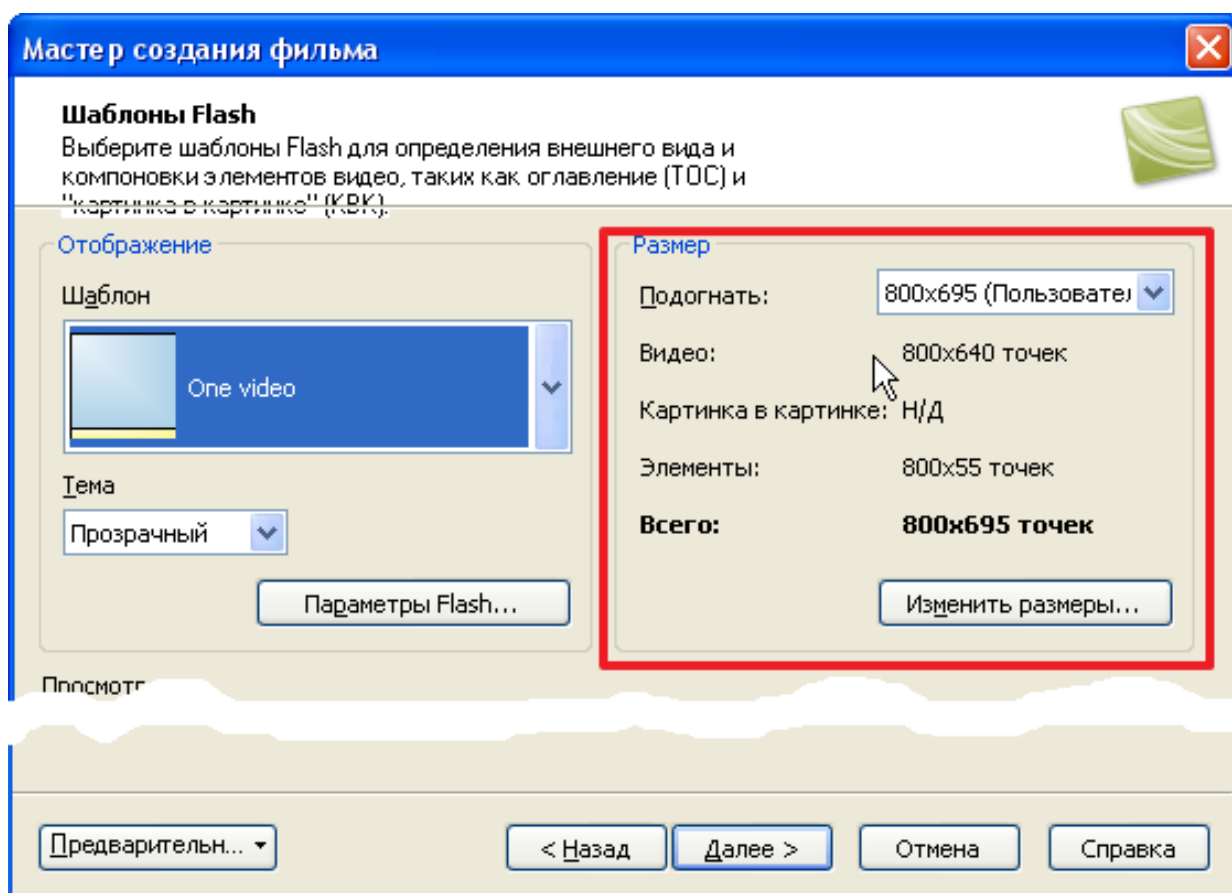
У цьому випадку можна відмовитися від запису у вибраному форматі, натиснувши кнопку **Відміна (Cancel)**, і вибрати інший формат. Або можна продовжити запис, натиснувши кнопку **ОК**.

Після натискання кнопки **Далі** з'явиться наступне вікно майстра запису, в якому вибирають параметри кодування. Зовнішній вигляд вікна і можливості налаштування в ньому визначаються вибраним форматом запису відеоуроку.

Детальний опис налаштувань параметрів кодування запису відеоуроку в різних форматах наведений в наступній лекції.

Налаштування розміру зображення

Налаштування розміру зображення – наступний крок майстра у вікні (**Video Size**).

Рис. 6.9. Налаштування розмірів зображення

У розділі **Змінити розміри (Video Size)** вибирають перемикач, що встановлює один з варіантів розміру зображення.

Щоб розмір зображення відеоуроку, що записується дорівнював розміру зображення, який заданий при редагуванні проекту, слід встановити перемикач **Підгонка**.

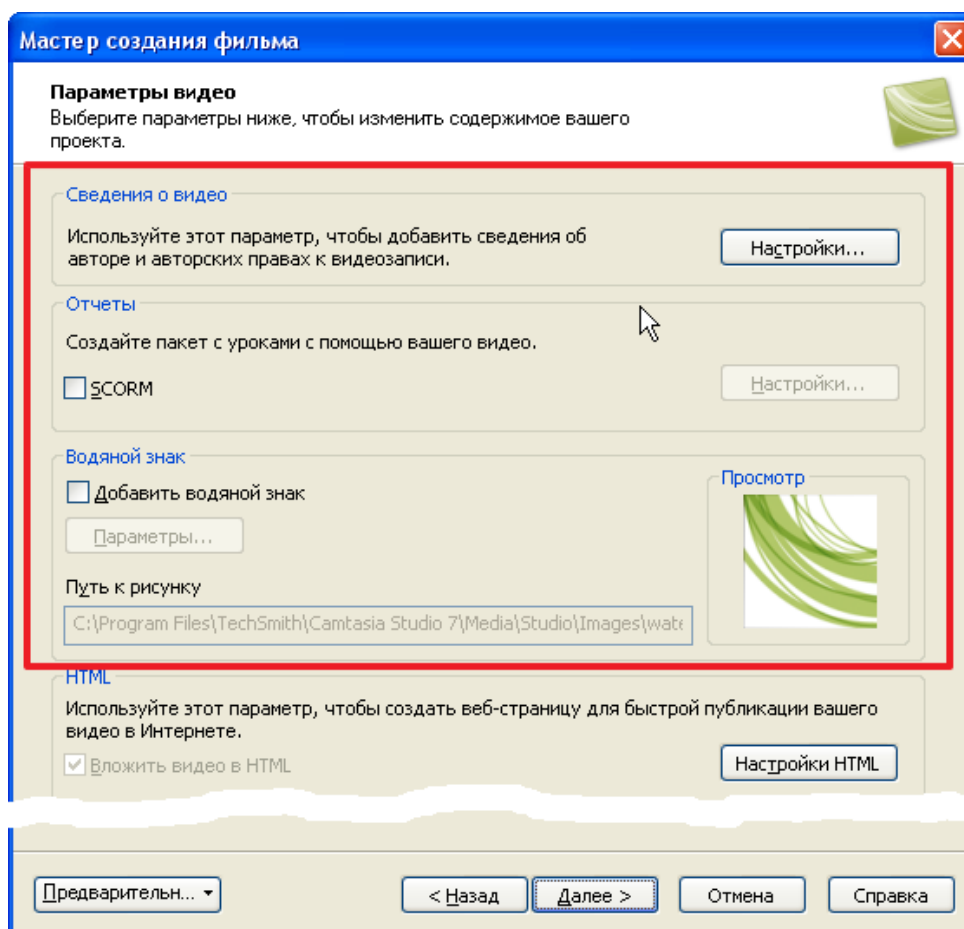
Можна встановити перемикач **Інший розмір (Custom size)** і ввести потрібні розміри в поля **Ширина (Width)** і **Висота (Height)**. Якщо встановлено прапорець **Зберегти пропорції (Maintain aspect ratio)**, достатньо ввести розмір в одне поле, щоб з дотриманням пропорцій розмір в іншому полі встановився автоматично.

Розмір зображення деяких відеокліпів проекту може бути менше ніж вибраний розмір зображення відеоуроку. Клацнувши по кнопці **Колір фону (Background color)** можна вибрати колір фону області екрану програвача за межами основного зображення.

Після вибору всіх параметрів слід натиснути кнопку **Далі**.

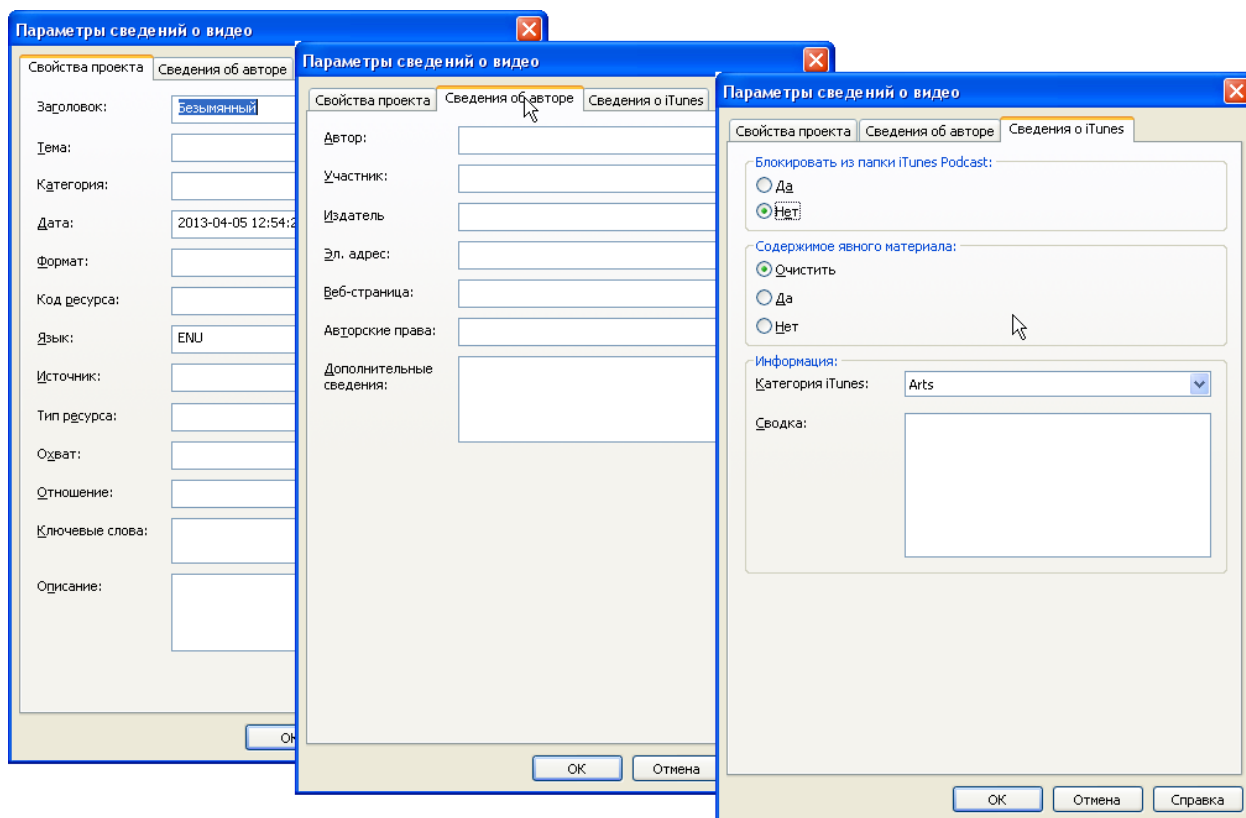
Налаштування параметрів відеоуроку

Продовжують налаштування в наступному вікні майстра **Параметри відео (Video Option)**. Зміст цього вікна практично не залежить від вибраного раніше відеоформату запису відеоуроку.

Рис. 6.10. Вікно Параметри відео (Video Option)

Натиснувши кнопку **Налаштування (Options)** у розділі **Інформація про відео (Video info)** у вкладках вікна **Video Information Options** можна ввести інформацію про відеоурок і автора.

Рис. 6.11. Введення інформації про відеоурок

Ключові слова: Ada, blur, callout, directx, expandability, fade-out, ipod, marker, powerpoint, quicktime, watermarking, архівування, веб-камера, межі блоку, дискретизація, ключовий кадр, маніфест, відображення списку, створення веб-сторінок, чутливість до регістру

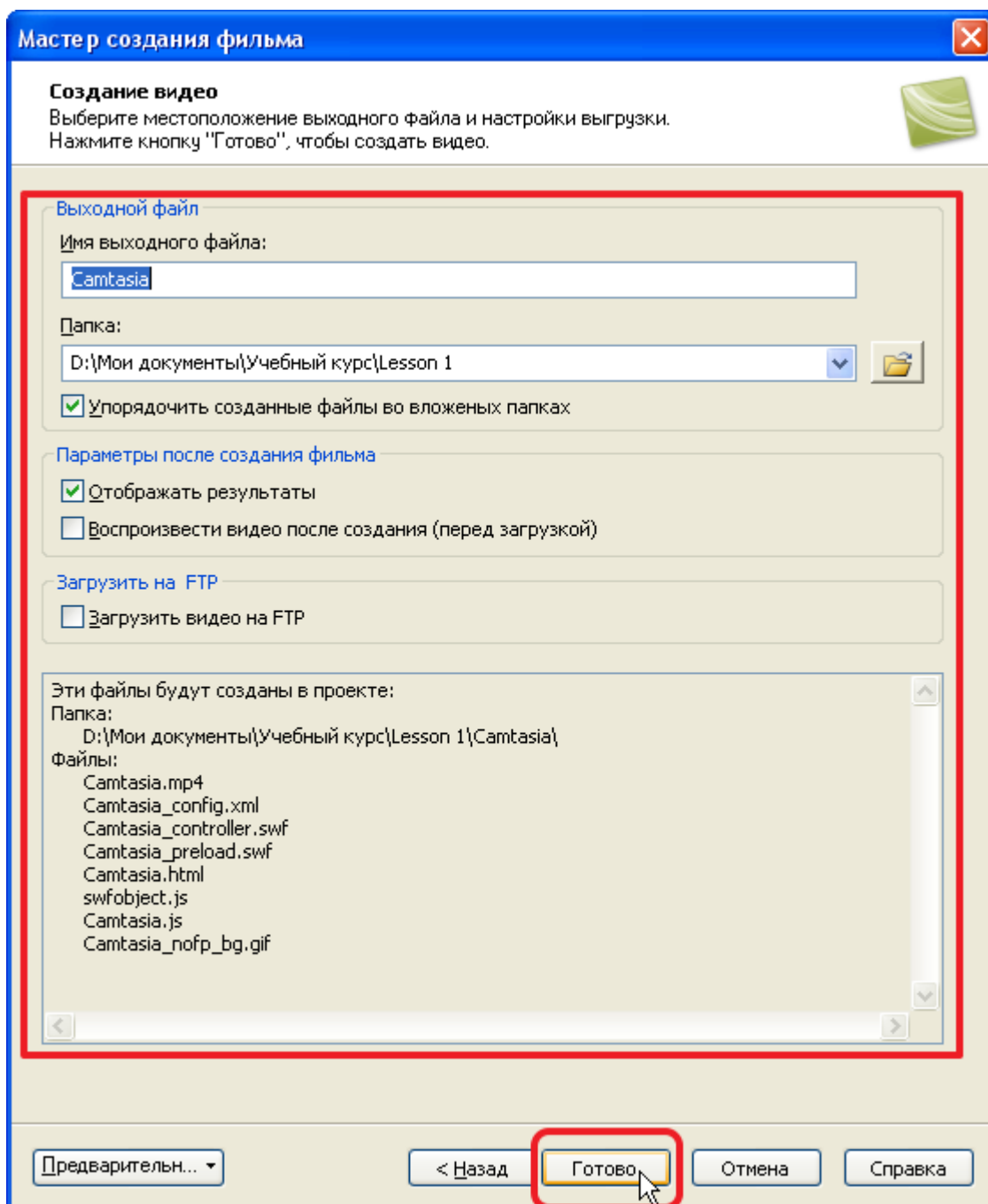
Вибір параметрів збереження файлів

Зміст вікна **Створення відео (Produce Video)** практично повністю відповідає змісту вікна майстра, що з'являється під час запису відеоуроку зі стандартними параметрами. І працюють з ним, відповідно, так само.

Додатково, в нижній частині вікна наводиться список файлів, які створюються під час запису.

Крім того, в цьому вікні є можливість завантаження файлів, що записуються безпосередньо на ftp-сервер. Для цього слід встановити відповідний прапорець.

Після натискання кнопки **Готово** починається запис відеоуроку. Після закінчення запису у вікні Camtasia Studio з'являється окно **Production is complete**. Зовнішній вигляд і можливості цього вікна такі самі, як і при записі зі стандартними параметрами.

Рис. 6.12. Вибір параметрів збереження файлів